

RAASEPORI
Bromarv
kiinteistöjen Örnvik, Bergvik ja Sandvik
ranta-asemakaavan
muinaisjäännösinventointi
2016

Timo Jussila
Johanna Rahtola

Tilaja: Seppo Lamppu T:mi

Sisältö

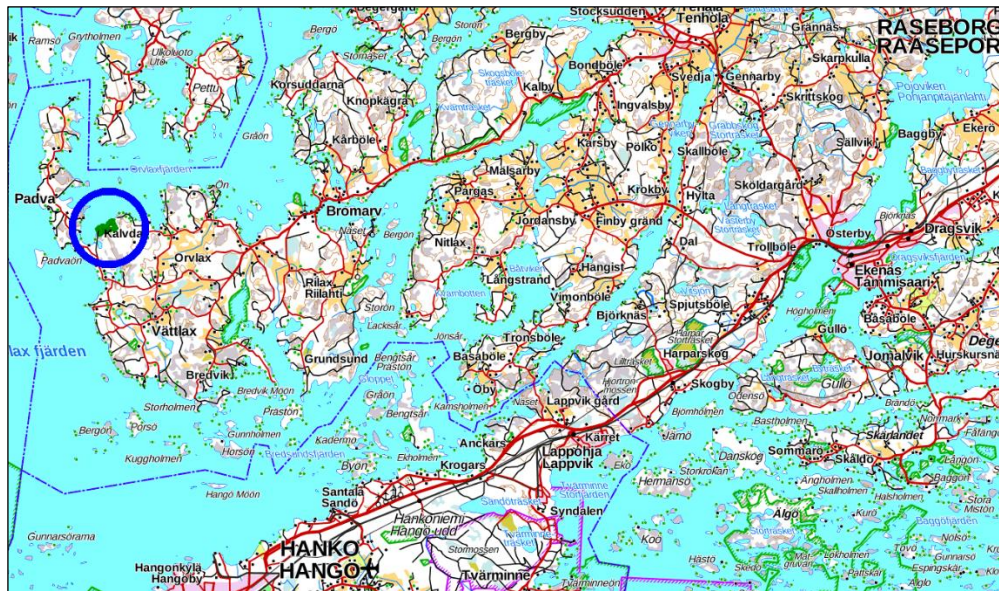
Perustiedot	2
Kartat	3
Vanhoja karttoja	4
Inventointi	5
Tulos	7
Lähteet	7
Kuvia	8
Liite, tarkastetut alueet.....	9

Kansikuva: Örnvikin kiinteistön itäisempi hiekkapoukama. Kuvattu koilliseen.

Perustiedot

- Alue:** Raasepori, Bromarvin. Kiinteistöjen Örnvik, Bergvik ja Sandvik maa-alueiden ranta-asetakaavan suunnittelualue Bromarvin kirkolta noin 9 km länsi-lounaaseen.
- Tarkoitus:** Selvittää sijaitseeko alueella kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuurihistoriallisia, suojeltavaksi katsottavia jäännöksiä.
- Työaika:** maastotyö 22.9.2016
- Kustantaja:** Seppo Lamppu T:mi.
- Tekijät:** Mikroliitti Oy, Timo Jussila ja Johanna Rahtola.
- Tulokset:** Tutkimusalueelta ei tunnettu ennestään kiinteitä muinaisjäännöksiä. Muinaisjään-
nösinventoinnissa alueella ei havaittu kiinteitä muinaisjäännöksiä tai suojeltavaksi
katsottavia kulttuurihistoriallisia jäännteitä.

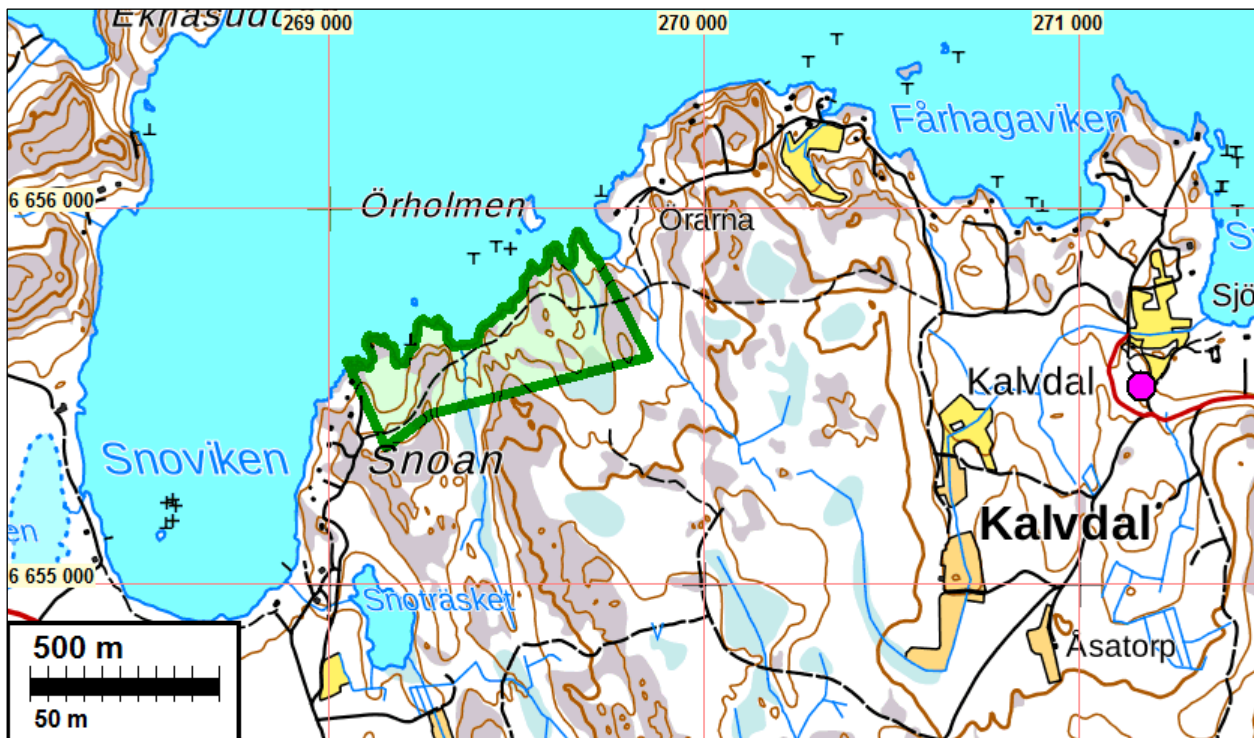
Tutkitulla alueella ei ole kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Tutkimusalue on sinisen ympyrän sisällä.

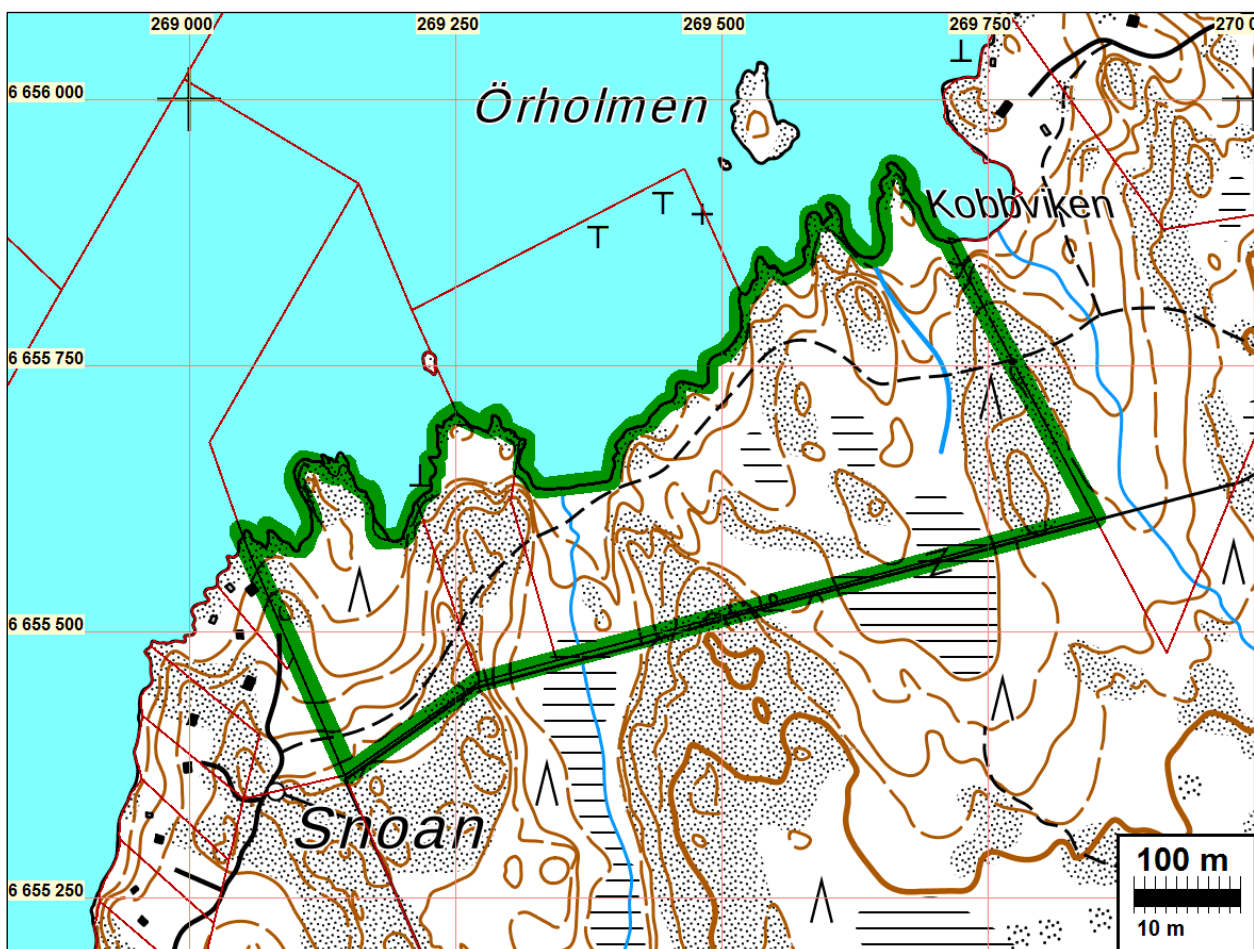
Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa (Euref) ellei muuta mainittu. Maastokartat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta syksyllä v. 2016. Muinaisjään-
nösrekisteri on tarkastettu 9/2016. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon eikä niillä ole mitään kokoe-
matunnusta. Valokuvat digitaalisia. Valokuvat ovat tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä. Kuvaajat: Timo
Jussila ja Johanna Rahtola.

Kartat

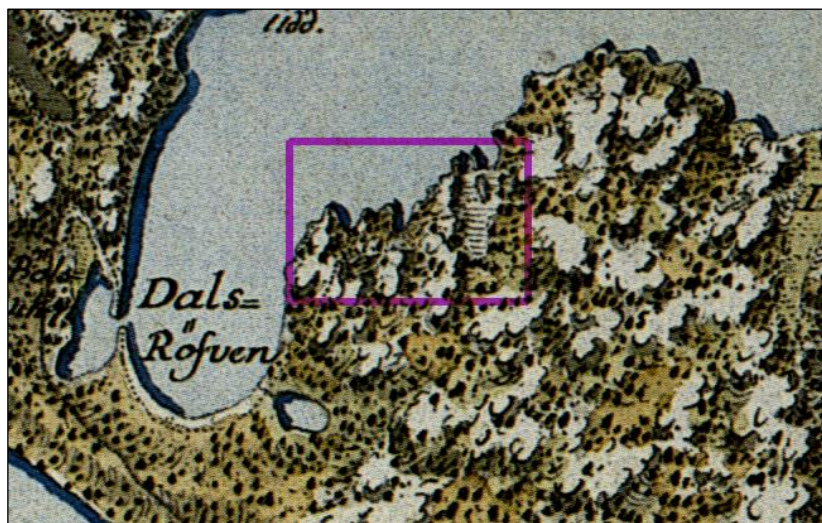
Tutkimusalueen rajaus on vihreällä.

Sinipunaisella pisteellä mahdollinen muinaisjäänös Kavdal (keskiaikainen talonpaikka, alueesta itään)

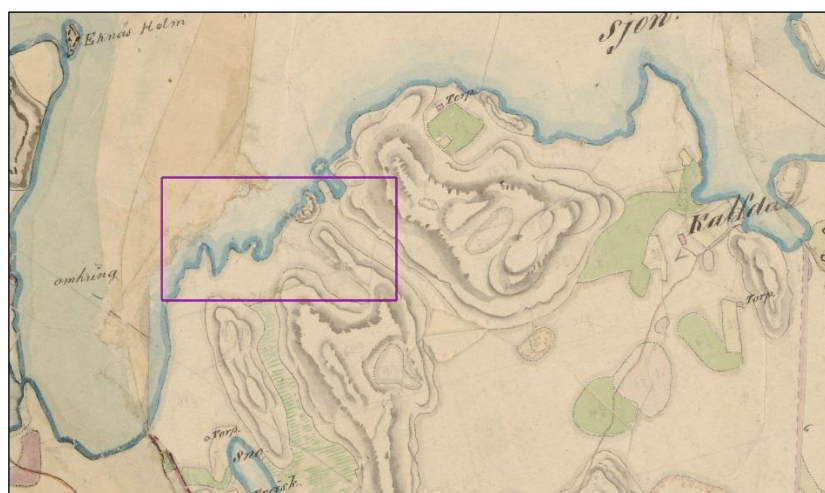

Vanhoja karttoja

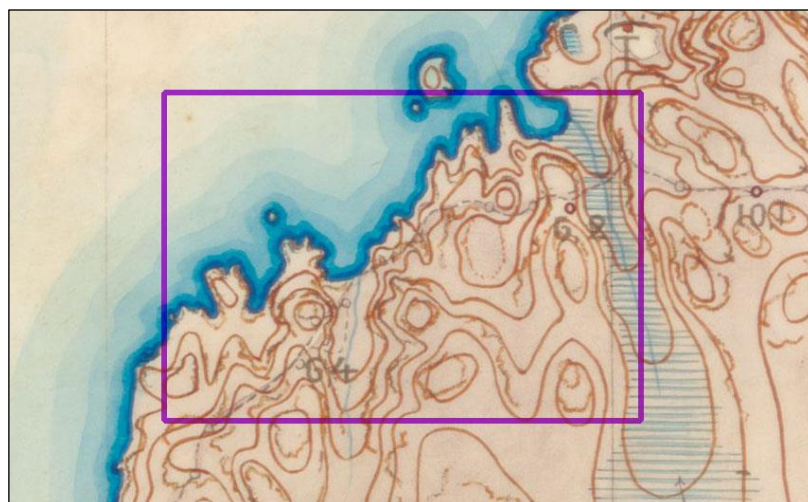
Kartoilla: Tutkimusalue on violetin suorakaiteen sisällä. Kartoista on nähtävissä, että alueella ei ole rakennuksia, teitä tai muuta maankäyttöä 1700-luvun lopusta nykypäivään.

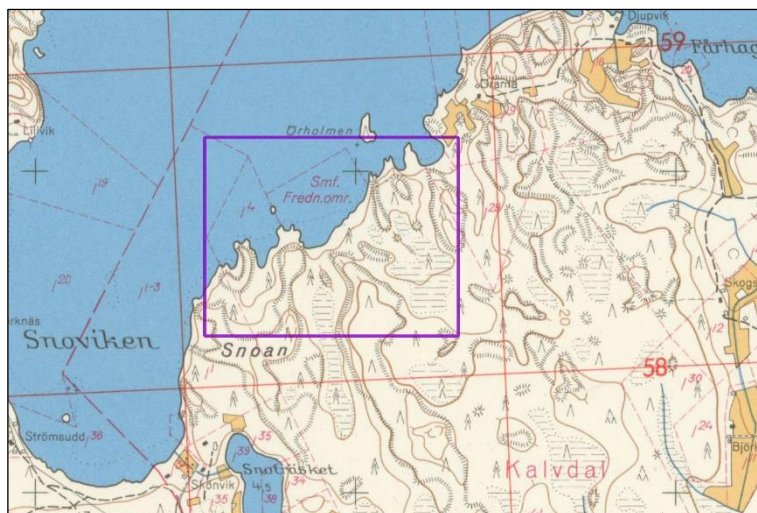
Ote Kuninkaan kartasta, laadittu vuosina 1776–1805.

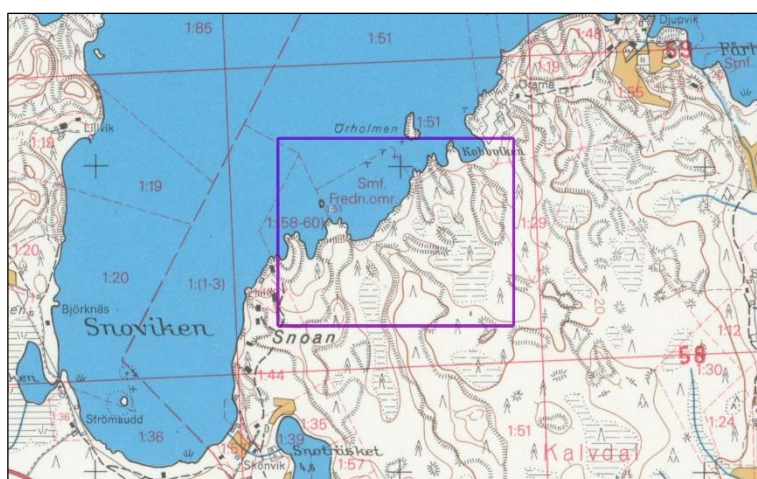
Ote vuoden 1841 pitäjänkartasta (2012 04 Bromarv)

Ote vuoden 1872 Senaatin kartasta.

Ote vuoden 1966 peruskartasta (2112 04 Bromarv).

Ote vuoden 1981 peruskartasta (2112 04 Bromarv).

Inventointi

Raaseporin Bromarvin Kalvdaliin on suunnitteilla ranta-asemakaava kiinteistöjen Örnvik 710–537-1-77, Bergvik 710–537-1-78 ja Sandvik 710–537-1-79 alueille. Hankkeen kaavakonsultti Seppo Lamppu tilaisi alueen muinaisjäännoisinventoinnin Mikrolitti Oy:ltä. Timo Jussila ja Johanna Rahtola tekivät muinaisjäännoisinventoinnin maastotyön 22.9.2016 tutkimuksen kannalta miellyttävissä olosuhteissa.

Tutkimusalue sijaitsee Raaseporin länsi-lounaispuolella, noin 9 km Bromarvin kirkosta länsi-lounaaseen Kalvdalin pohjois-luoteisrannalla Snövikenin itäpuolella.

Tutkimusalueen maasto on pääosin kalliota ja kivikkoa, joiden välissä on joitakin soisia notkelmia, sekä kostepohjaista rämeikköä. Rannat ovat pääosin kalloiset, laakeita ja matalia tai jyrkkiä ja korkeita, kalliorantojen välissä on muutama hiekkainen poukama. Tutkimusalue sijaitsee korkeustasojen 0–17,5 m. mpy välillä. Alueen maaperä on pääosin kalliota ja kallioiden välissä on kosteapohjaisia, hienohiekkaisia tai hiesuisia laaksoja, joissa puusto on pääosin kuusta. Alueen lounaisosassa on hiekkamaaperää laajemmalla alueella, kalliolaen ja rannan välillä. Korkeustason puolesta alueella voisi periaatteessa sijaita varhaismetallikautisia – rautakautisia muinaisjäännöksiä, sekä tietenkin myös historiallisen ajan jäännöksiä.

Tutkimusalueelta ei tunneta ennestään kiinteitä muinaisjäänköksiä. Lähin tunnettu muinaisjäänkö historiallisen ajan rajamerkki Österrödjeberget 2 sijaitsee tutkimusalueen kaakkoispuolella, noin viiden kilometrin päässä. Kilometri itään sijaitsee Kalvdalin vanha talonpaikka – tarkastamaton, mahdollinen muinaisjäänkö.

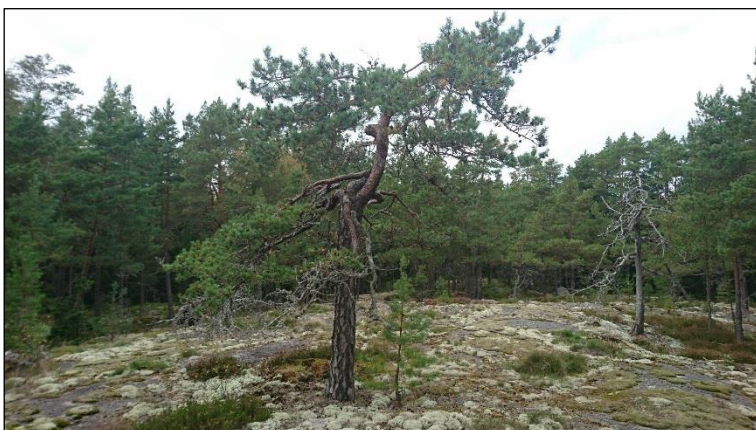
Aluetta kuvaavien vanhojen karttojen (kts. lähdeluettelo) perusteella tutkimusalue on ollut syrjäistä ja rakentamatonta aluetta 1700-luvulta nykypäivään. Historiallisen ajan asutukselle alueen maasto ei ole ihanteellista joskin pienialaisia viljelyyn soveltuvia maastoja voisi olla rantakallioiden välisissä laaksoissa. Alueen länsireunamilla on hiekkamuodostuma n. 10-15 m tasolla, jossa periaatteessa olisi voinut sijaita pyyntikulttuurin (rautakautinen) asuinpaikka – sellaista ei kuitenkaan koekuopituksessa havaittu.

Näkymää kohti tutkimusalueen itä-koilliseen osaan Örnvikin kiinteistön alueelle.

Rantakallioiden takaista soista ja kivikkoista aluetta tutkimusalueen etelälaidalla Örnvikin kiinteistön alueella. Kuvattu pohjoiseen.

Kallioaluetta tutkimusalueen kaakkoisosan eteläreunamilla, Örnvikin kiinteistön alueella. Kuvattuna pohjoiseen.

Inventoinnin valmisteluvaiheessa laadittiin Maanmittauslaitoksen laserkeilausaineistosta aluetta kuvaava maastomalli, josta pyrittiin paikantamaan arkeologisesti mielenkiintoisia maarakenteita tai pinnanmuotoja. Maastomallissa ei havaittu alueella mitään arkeologisia mahdollisesti kiinnostavaa.

Valmisteluvaiheessa perehdyttiin aluetta kuvaavin vanhoihin karttoihin mukaan lukien vanhat peruskartat (kts. lähdeluettelo). Vanhojen karttojen perusteella alueella ei ole ollut asutusta, tai muuta tutkimuksen kannalta kiinnostavaa kuten myllyjä tai teitä jne. Aluetta kuvaavia tarkempia isojakokarttoja ei katsottu tarpeelliseksi etsiä ja tarkastella.

Alueen maasto käytiin läpi kattavasti silmänvaraisesti. Muinaisjäänösinventoinnissa maastoa tarkasteltiin kaiken ikäisten ja tyyppisten muinaisjäänösten havaitsemiseksi. Korkeat rantakalliot tarkastettiin mahdollisten röykkiöiden varalta, sileiltä rantakalliolta etsittiin mm. kaiverruksia tai muita esim. merenkulkuun liittyviä jälkiä. Tutkimusalueen länsipäässä tehtiin koekuoppia hiekkaiselle tasaiselle töyräälle. Koekuopituksessa ei kuitenkaan havaittu mitään viitteitä esihistoriallisesta toiminnasta.

Koekuoppia tutkitaan tutkimusalueen lounaisosassa Sandvikin kiinteistön alueella, n. 11-12 m korkeustasolla, hiekkaisen töyrään laella.

Tulos

Muinaisjäänösinventoinnissa alueella ei todettu kiinteitä muinaisjäänöksiä tai muita suojeltavaksi katsottavia kulttuurihistoriallisia jäänteitä.

5.10.2016

Timo Jussila
Johanna Rahtola

Lähteet

Alanen, Timo ja Kepsu, 1989: Kuninkaan kartasto Suomesta 1776–1805. SKS.
Vanhat peruskartat (2012 02 Bromarv) 1966 ja 1981, Vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/
Vanhat yleiskartat, Kansallisarkiston digitaaliarkisto:
Pitäjänpainetutkartat Bromarv 2012 04 1841
Senaatin kartasto Bromarv VI, lehti 19 1872

Kuvia

Näkymä Örnvikin hiekkaiselle poukamarannalle. Kuvattu kaakkoon.

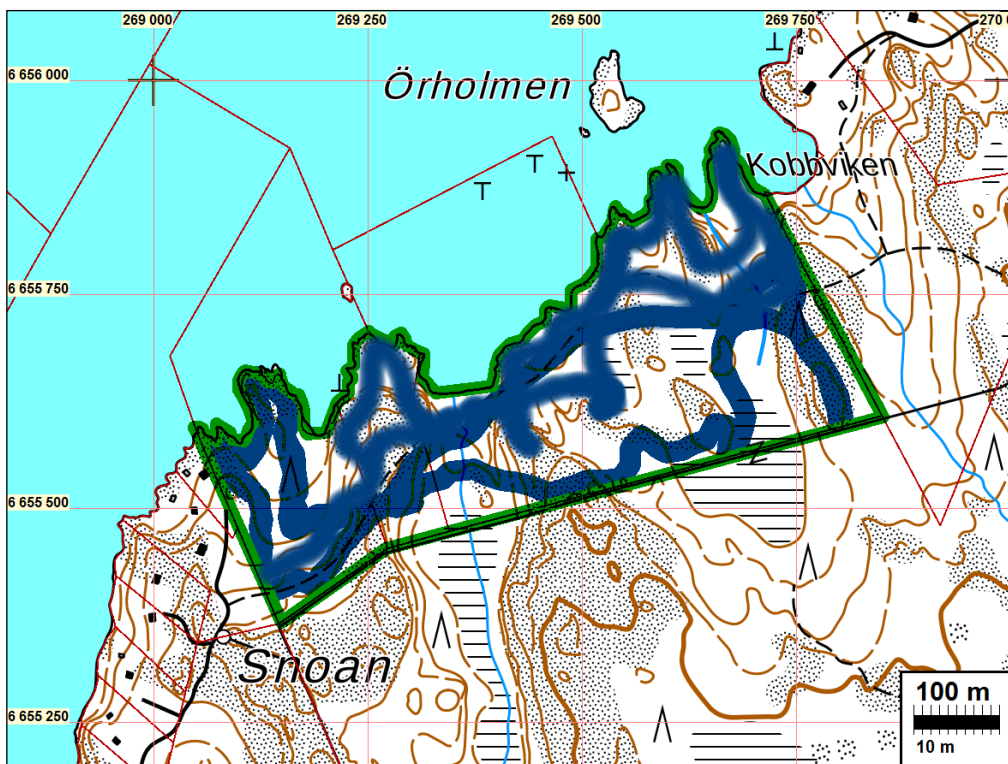
Örnvikin koillisin kallionlaki. Näkymä merelle luoteeseen.
Hiekkarantaisen poukaman takana olevaa kallioiden välisen laakson maastoa.

Kalliota kauempana rannasta

Liite, tarkastetut alueet

Maastossa kuljetut alueet on merkitty sinisellä, tutkimusalueen rajaus on vihreällä.